

ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

ook voor vrijwilligersorganisaties

door:

Wicher Jansen

Ergonoom/arboconsulent

0529-435882 of

06-51240605

De Arbowet & vrijwilligers!!

Bent u deze vrijwilliger???

De Arboret & vrijwilligers!!

Of deze?????

De Arbowet en vrijwilligers

Doel...

- Iedereen heeft belang bij een veilige en een gezonde “werkplek” onafhankelijk of mensen nu wel of niet betaald worden voor hetgeen zij doen.

De Arbowet en vrijwilligers

- De Arbowet geldt voor iedere w.g en w.n. in Nederland.
- Iedereen die een ander werk voor zicht laat verrichten is w.g.
- Indien sprake van een gezagsverhouding dan is de Arbowet van toepassing
- Ook binnen vrijwilligerswerk is sprake van een gezagsverhouding

De Arbowet en vrijwilligers. definitie binnen E.U.>>

- Vrijwilligerswerk vindt onbetaald, onverplicht ten bate van anderen of de samenleving en in georganiseerd verband plaats.
- Daarom geldt de Arbowet ook voor organisaties die met vrijwillige krachten werken.

De Arbowet en vrijwilligers. definitie binnen E.U.>>

- Vrijwilligerswerk vindt onbetaald, onverplicht ten bate van anderen of de samenleving en in georganiseerd verband plaats.
- Daarom geldt de Arbowet ook voor organisaties die met vrijwillige krachten werken. Maar niet voor de volle 100 %

Arbowet en regelgeving

Doel van de Arbowet

Bevorderen van:

Veiligheid

Gezondheid

Welzijn

Op basis van

SAMENWERKING

werkgevers/nemers

Principes Arbowet

- optimaliseringbeginsel
- doeltreffende aanpak
- zelfwerkzaamheid

Structuur Arbo-wet en -regelgeving

- EG-richtlijn (Europese Unie)
- Arbowet (nationaal)
- Arbeidsomstandighedenbesluit (alg. maatregel van bestuur)
- Arbo-regeling (ministeriële regeling)
- Arbo-beleidsregels (handhaving AI)
- Normen (NNI)
- Arbo-Informatiebladen (SDU)

Europese Unie

Europese Unie

- **Doelstelling m.b.t. aanpassen arbeidsomstandigheden**
 - **Concurrentie**
 - **Gelijke werkomstandigheden**
 - **Toepassen van minimale voorschriften**
 - **Kaderrichtlijn implementatie van de nationale wetgeving van de lidstaten per 31 december 1992**

- *EG-richtlijn*
- **Arbo-wet 1998 (ingevoerd 1999)**
- **Arbeidsomstandighedenbesluit**
- **Arbo-regelingen**
- *Arbo-beleidsregels en normen*
- *Arbo-Informatie en thema-bladen*

AI-2

Werken met beeldschermen

AI-7

Kantoren

Arbowet

- **Doelstelling**
 - zo groot mogelijke veiligheid
 - zo groot mogelijke bescherming van de gezondheid
 - bevorderen van het welzijn
 - voeren van een verzuimbeleid

- **Redelijkerwijs beginsel**
 - economisch haalbaar
 - technisch realiseerbaar
 - operationeel haalbaar

Arbowet Veiligheid

- **Veiligheid is het bewust nemen van aanvaardbare risico's.**
- **Veiligheid**
 - **onderhoud, orde en netheid**
 - **gevaar voor knellen, snijden, stoten**
 - **brand- en explosiegevaar, vluchtwegen**
 - **veiligheid machines, hulpmiddelen, gereedschap**
 - **heftruck, hijskranen, takels**
 - **persoonlijke beschermingsmiddelen**
 - **BHV/EHBO**

Arbowet Gezondheid

- **Gezondheid**
 - **chemische stoffen en handelsproducten**
 - **geluid**
 - **trillingen**
 - **straling**
 - **daglichttoetreding, verlichting**
 - **binnenklimaat, ventilatie**
 - **fysieke en psychische belasting**
 - **biologische factoren**
 - **beeldschermwerkplek**

Arbowet Welzijn

- **Welzijn**
 - **functie-inhoud**
 - **regelvereisten en regelmogelijkheden**
 - **functiekenmerken en persoonskenmerken**

Arbowet Welzijn

- **Aangepast aan de mens**
- **Vermijden van kort-cyclisch werk**
- **Eigen initiatief en bijdrage vakbekwaamheid**
- **Contact met collega's**
- **Informatie doel en resultaat werk**
- **Voldoende ruimte oplossen problemen**

Algemene verplichtingen werkgever

- **Veiligste**
 - **productiemethode, werkmethode**
 - **machines, installaties,**
 - **stoffen**
- **Gevaren bij bron bestijden**
- **Bij dreigend gevaar: mogelijkheid tot vluchtwegen, redding, EHBO**
- **Beleidsmatige aanpak VGW**

Algemene verplichtingen werkgever

- **Voorlichting & onderricht**
- **Begeleiding jeugdigen**
- **Melding en registratie van ongevallen en beroepsziekten**
- **Arbo-jaarplan en -jaarverslag**
(vervallen per november 1999)
- **Bescherming derden**
- **Samenwerking en overleg met wn's over VGW**
- **Voorstel per 1 juli de...preventiemedewerker
hoe voor vrijwilligersorg.???**

Algemene verplichtingen werknemer

- **Niemand in gevaar brengen**
- **Machines op de juiste wijze gebruiken**
- **Gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen**
- **Beveiligingen intact laten**
- **Actief meewerken aan voorlichting & onderricht**
- **Melden gevaarlijke situaties**
- **Samenwerken met werkgever over VGW**

Doel van een ongevalmelding, -registratie en -onderzoek

- Het scheppen van duidelijkheid in de handelswijze na optreden van ongeval.**
- Maatregelen te kunnen treffen om herhaling te voorkomen.**
- Intern bekendheid te kunnen geven aan gebeuren en aandacht te vestigen op ongevallen preventie.**

Wettelijke verplichting

Meldingsplicht (art. 9)

- **De werkgever is verplicht een ongeval aan districtskantoor van de arbeidsinspectie te melden als:**
 - **werknemer is overleden**
 - **werknemer is opgenomen in een ziekenhuis voor tenminste 24 uur**

Arbowet 1998

- Risico-Inventarisatie & -Evaluatie + Plan van aanpak
- Ongevallen met verzuim > 3 dagen onderdeel RI&E

Arbowet 1998

- **Lik op stuk beleid (Arbeidsinspectie)**
- **Meer maatwerk**
- **Geen arbo-jaarplan/-verslag**
- **Geen melding beroepsziekten**
- **Nieuwe WOR - RI&E advies OR**

Arbowet 1998

niet voor vrijwilligersorg.

- **Deskundige bijstand (Arbo-dienst):**
 - 1 **RI&E**
 - 2 **Verzuimbegeleiding**
 - 3 **Arbeidgezondheidskundig onderzoek**
 - 4 **Arbeidgezondheids spreekuur**
 - 5 **Medische aanstellingskeuring bij bijzondere taakeisen**

- Arbo-wet: **Wettelijke verplichtingen**
Art. 1 werkgever verantwoordelijk voor werknemers waarover hij feitelijk gezag uitvoert.

Art. 3 werkgever verantwoordelijk voor VGW aspecten van eigen werknemers

Art. 11 werkgever verantwoordelijk voor VGW aspecten van derden

Art. 30 verplichting tot samenwerken van verscheidene werkgevers

(wetwijziging juni 2005)

Aansprakelijkheid bij bedrijfsongeval

- **Burgerrechtelijke**
- **Strafrechtelijk**

Onderzoek AI

- **Risico-Inventarisatie & -Evaluatie**
- **Plan van Aanpak**
- **Beeldschermwerk**
- **Veiligheid**
- **Functioneringsgesprekken**

Onderzoek AI

- **Werk-/rustverhouding**
- **Agressie/geweld**
- **Laptop gebruik**
- **Arbo-taken**
- **Draagvlak**

Handhavingsbeleid

- **Aanwijzing**
- **Eis**
- **Stilleggen**
- **Lik op stuk**

Bedrijfshulpverlening

Wettelijke aspecten

- **Doel van de bedrijfshulpverlening**
- **Taken bedrijfshulpverlening**
- **Hulpverleningsorganisatie**
- **Omvang hulpverleningsorganisatie**

Wettelijke aspecten

- **De werkgever laat zich bijstaan door een of meer werknemers die door hem zijn aangewezen als bedrijfshulpverlener.**
- **De bedrijfshulpverleners beschikken over een zodanige deskundigheid, ervaring en uitrusting, zijn zodanig in aantal en zodanig georganiseerd dat zij genoemde taken kunnen vervullen.**
- **De werkgever met niet meer dan 15 werknemers mag, mits hij beschikt over voldoende deskundigheid, ervaring en uitrusting, deze taken zelf uitvoeren.**

Beleidsmatige aanpak

- **Planmatige (beleidsmatige) aanpak**
- **Zorgsystemen VCA, NPR, OSHAS 18000**

AI-1

Arbo- en verzuimbeleid

Arbobeleid

- **Zorgplicht**
- **Goed werkgeverschap**
- **Risicobeheersing (schadeclaims)**
- **Werkgever primair verantwoordelijk**
- **Voorwaardenscheppend**
- **Centraal en decentraal**

Arbobeleid

- **Doelstellingen formuleren**
- **Vastleggen**
 - wijze waarop
 - middelen waarmee
 - T/V/B
 - toetsen en bijstellen

willen = basisintentie

De 5 W's:

weten

risico's inventariseren

wegen

plannen
maken

werken

plannen uitvoeren

waken

uitvoering
controleren

risicobeheersing

gedrag

toezicht

ziekteverzuim

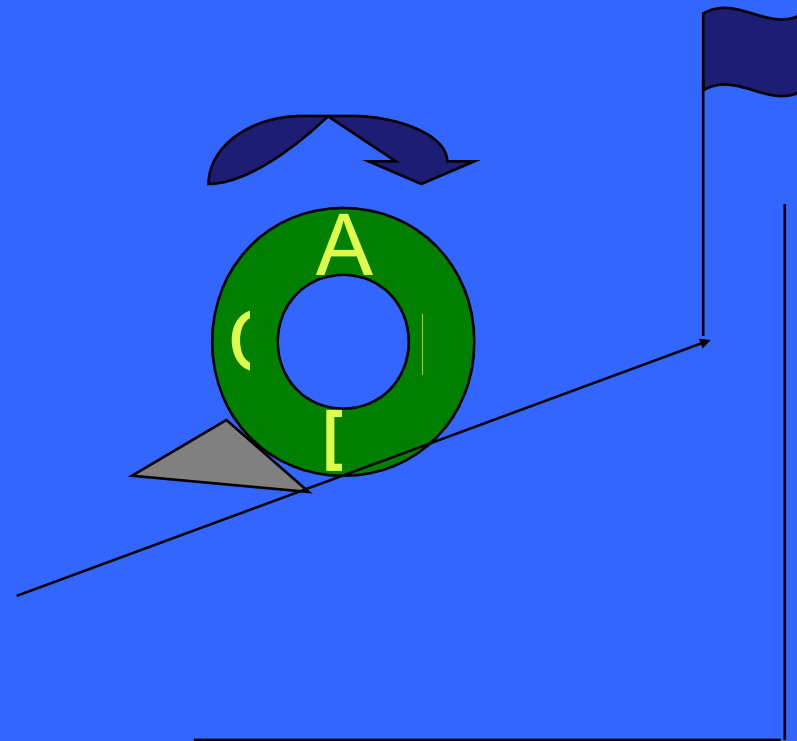

Arbobeleid in vijf fasen

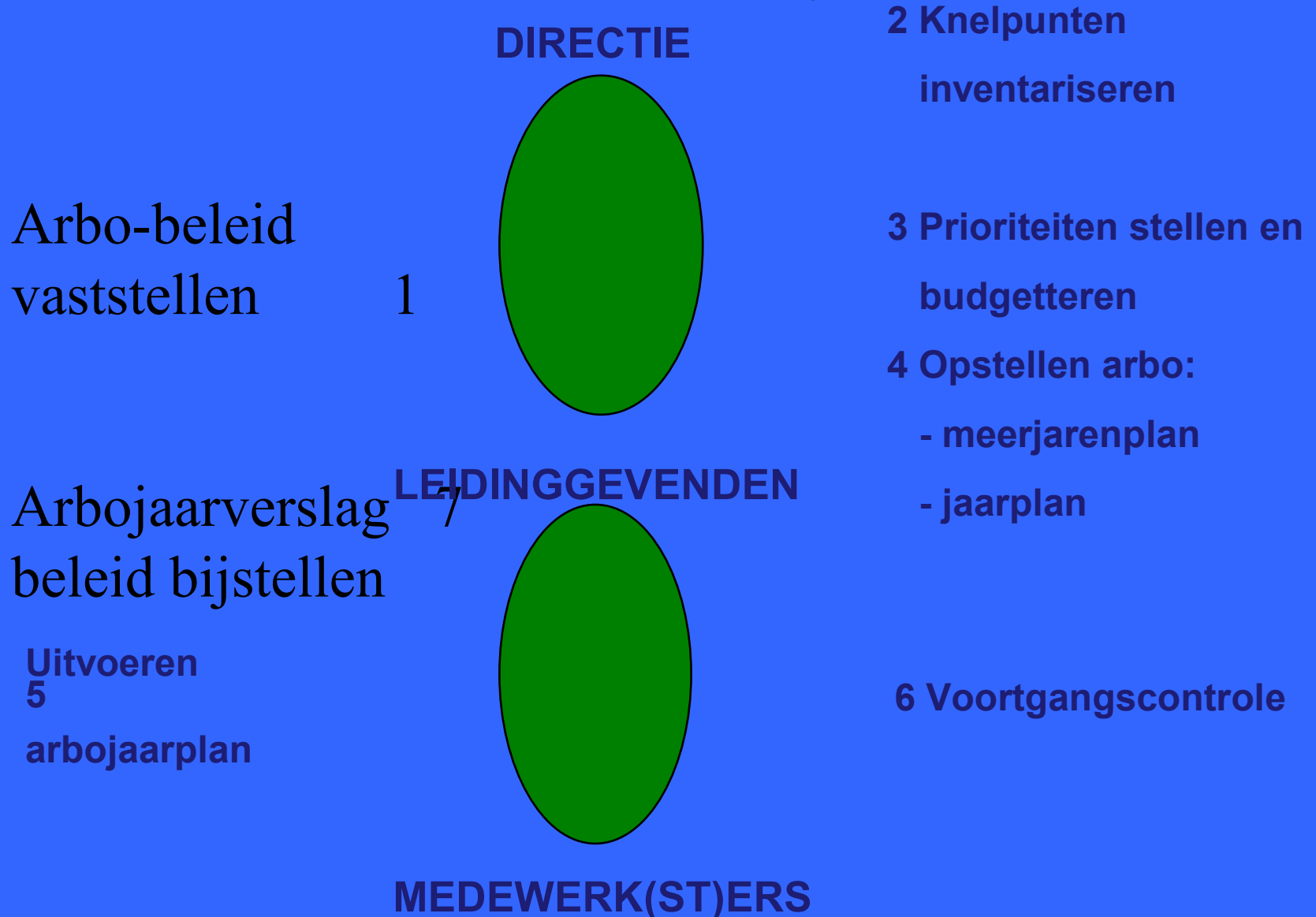
- **willen: beleidsintentie**
- **weten: risico-inventarisatie**
- **wegen: plan van aanpak**
arbojaarplan
- **werken: uitvoering beleid**
- **waken: arbojaarverslag**

Deming cirkel

- **Plan**
- **Do**
- **Check**
- **Act**
- **Secure**

Arbo-beleidscyclus

Doelstellingen

- S** **Specifiek**
- M** **Meetbaar**
- A** **Acceptabel**
- R** **Realistisch**
- T** **Tijdgebonden**

- (I)** **(Inspirerend)**

Modellen voor zorgsystemen

- **Modellen voor zorgsystemen zijn vastgelegd in o.a. de volgende normen:**
 - ISO 9000 kwaliteitszorg**
 - ISO 14000 milieuzorg**
 - OHSAS 18000 Arbozorg**
- **In deze normen wordt een richting aangegeven en de hoofdonderdelen die in het zorgsysteem opgenomen moeten zijn.**

Samenvattend....!!

- De Arbowet geldt ook voor vrijwilligersorganisaties, uitzonderingen indien minder dan 40 uur betaalde arbeid per week:
 - Geen aansluiting bij een Arbodienst
 - Geen verplichte fiattering RI&E

Enkele links

- www.vrijwilligersplein.nl
- www.jobcenter.nl
- www.arbo.pagina.nl
- www.nov.nl

